

Ökçün Yeminli Mali Müşavirlik

Mevzuat Sirküleri

2023-Vergi-1 / 17.07.2023

Konu: Vergi Kanunlarında Değişiklikler İçeren 7456 Sayılı Kanun Yayınlandı

Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Torba Kanun

(7456 Sayılı "6/2/2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telifisi İçin Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi İhdası İle Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun", 15/07/2023 tarih, 32249)

15/7/2023 tarihli ve 32249 Sayılı Resmi Gazete'de 7456 Sayılı "6/2/2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telifisi için Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi İhdası ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" yayımlandı.

7456 Sayılı Kanun'un, TBMM'ye sunulan teklif metni 15 maddeden oluşmaktaydı. TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda bazı değişikliklere uğrayan kanun teklifi, TBMM Genel Kurulunda yürütme ve yürürlük maddeleri dahil toplam 31 madde ve iki geçici madde şeklinde kabul edilerek yasalaşmış, 15.07.2023 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanmıştır.

• Kurumlar Vergisi Oranının %20 den %25 e Artırılması

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 32 nci maddesinin birinci fıkrasında (2023 yılı ve izleyen vergilendirme dönemleri kurum kazançlarına uygulanmak üzere) "*Kurumlar vergisi, kurum kazancı üzerinden %20 oranında alınır. Şu kadar ki bankalar, 6361 sayılı Kanun kapsamındaki şirketler, elektronik ödeme ve para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketlerinin kurum kazançları üzerinden kurumlar vergisi %25 oranında alınır.*" hükmü mevcuttur.

Kanunun 21. Maddesi kapsamında ilgili Kurumlar Vergisi Oranı;

- 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu kapsamındaki şirketler, elektronik ödeme ve para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketlerinin kurum kazançları için **%30**,
- Diğer mükellefler için **%25**

Olarak belirlenmiştir.

Değişen Kurumlar Vergisi oranı mükelleflerin 01.10.2023 tarihinden itibaren ve mütaakip dönemlerdeki beyannamelerinde başlamak üzere uygulanacaktır.

Buna göre 2023 2. Geçici Vergi Döneminde uygulanacak Kurumlar Vergisi Oranı hali hazırdaki oran **%20** olarak uygulanacaktır. (Yürürlük Tarihi 15.07.2023)

• İhracattan Elde Edilen Kazançlara Kurumlar Vergisi Oranının 5 Puan İndirimli Uygulanması

Kurumlar Vergisi Kanununun 32 nci maddesine 7351 sayılı Kanunla eklenen (7), (8) ve (9) uncu fıkralarla sanayi sicil belgesini haiz ve fiilen üretim faaliyetiyle işgal eden kurumlar ile ihracat yapan kurumların münhasıran üretim/ihracat faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlarına kurumlar vergisi oranının 1 puan indirimli uygulanmasına imkan sağlanmıştır.

7456 Sayılı Kanunun 21. Maddesindeki açıklamaya göre KVK 'nun 32 Maddesinin 7. Fıkrasındaki hususta değişikliğe gidilmiş ihracat yapan kurumların münhasıran ihracattan elde ettikleri kazançlarına **1 puan** indirimli olarak uygulanmakta olan kurumlar vergisi oranının, **5 puan** indirimli olarak uygulanması sağlanmaktadır. (İmalat yapan mükelleflere yönelik Kurumlar Vergisi 1 puanlık indirim uygulamasına ilişkin değişiklik mevcut değildir.)

- **Mükellef Kurumların En Az İki Tam Yıl Süreyle Aktif Kayıtlarında Yer Alan Taşınmaz Satışlarına İlişkin İstisnaların Kaldırılması**

Kurumlar Vergisi Kanunu Kapsamında Etkisi

KVK'nun 5/1-(e) bendi uyarınca, kurumların en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan yer alan taşınmazların satışından doğan kazançların %50'lik kısmı kurumlar vergisinden istisnadır.

KDV 17/4-(r) bendi uyarınca, kurumların aktifinde en az iki tam yıl süreyle bulunan taşınmazların satışı suretiyle gerçekleşen devir ve teslimler katma değer vergisinden istisnadır.

Kanun Kapsamında Yapılan Değişikliğe Göre;

7456 Sayılı Kanunun 19 Maddesi ile yapılan değişikliğe göre;

Mükellef kurumların aktifinde en az iki tam yıl süreyle bulunan taşınmazların satışı suretiyle gerçekleşen **devir ve teslimlerine yönelik istisna uygulaması kaldırılmıştır**. (Yürürlük tarihi: **15/7/2023**)

Mükellef kurumların söz konusu düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarihten önce aktif kayıtlarında yer alan taşınmazlar için, yürürlük tarihi itibarıyla yapılacak satışlarda ,satışa ilişkin kazancın **% 50** lik Kurumlar Vergisi İstisna oranının **% 25** olarak uygulanacağı belirtilmiştir. (Yürürlük tarihi: **15/7/2023**)

Ek olarak Kurumlar Vergisi Kanununun 19 Maddesinin 3. Fıkrasının (b) bendi aşağıdaki gibi idi;

*b) Kısmî bölünme: Tam mükellef bir sermaye şirketinin veya sermaye şirketi niteliğindeki bir yabancı kurumun Türkiye'deki iş yeri veya daimî temsilcisinin bilançosunda yer alan **taşınmazlar ile** en az iki tam yıl süreyle elde tutulan iştirak hisseleri ya da sahip oldukları üretim veya hizmet işletmelerinin bir veya birkaçını kayıtlı değerleri üzerinden aynı sermaye olarak mevcut veya yeni kurulacak tam mükellef bir sermaye şirketine devretmesi, bu Kanunun uygulanmasında kısmî bölünme hükmündedir. Ancak, üretim veya hizmet işletmelerinin devrinde, işletme bütünlüğü korunacak şekilde faaliyetin devamı için gerekli aktif ve pasif kalemlerin tümünün devredilmesi zorunludur. Kısmî bölünmede devredilen varlıklara karşılık edinilen devralan şirket hisseleri, devreden şirkette kalabileceği gibi doğrudan bu şirketin ortaklarına da verilebilir. **Taşınmaz ve iştirak hisselerinin bu bent kapsamında devrinde, devralan şirketin hisselerinin devreden şirketin ortaklarına verilmesi halinde, devredilen taşınmaz ve iştirak hisselerine ilişkin borçların da devri zorunludur.***

İlgili kanun maddesinde görüleceği üzere "Taşınmazlar" kısmi bölünmeye konu edilebiliyordu 7456 Sayılı kanun kapsamında ilgili kanundan "**Taşınmazlar ile**", **Taşınmaz ve**" ibareleri kaldırılmış olup yürürlük tarihi itibarıyla Taşınmazlar kısmi bölünmeye konu edilemeyecektir. (Yürürlük Tarihi **01.01.2024**)

Katma Değer Vergisi Kanunu Kapsamında Etkisi

7456 Sayılı Kanunun 7. Maddesi ile Katma Değer Vergisi Kanununun 17. Maddesinin 4. Bendinin r fıkrasındaki "**taşınmazlar/ın**" ibareleri kaldırılmış olup, dolayısı ile Mükellef kurumların aktifinde yer alan ve en az iki tam yıl süreyle elde bulundurulmuş taşınmazların satışı suretiyle gerçekleşen devir ve teslimlerde **KDV istisnası da kaldırılmıştır**.

Ancak 7456 Sayılı Kanununun 8. Maddesi ile maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce kurumların aktifinde yer alan ve en az iki tam yıl süreyle elde bulundurulmuş taşınmazların satışı suretiyle gerçekleşen devir ve teslimlerde **KDV istisnasının geçerli olması düzenlenmiştir**. (Yürürlük Tarihi **01.01.2024**)

- **Asgari Ücret Desteği**

7456 Sayılı Kanununun 17 uncu maddesi ile, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa geçici 96 ncı madde eklenerek, 2023 yılı Temmuz ila Aralık aylarında da istihdamı desteklemek için işgücü maliyetlerini azaltmak üzere, madde metninde belirtilen işverenlere, ödeyecekleri sigorta priminden mahsup edilerek günlük **16,66-TL** , aylık **500-TL asgari ücret desteği sağlanmaktadır**. Bununla birlikte, yukarıda belirtilen prime esas günlük kazanç tutarı **6356 sayılı Kanun hükümleri uyarınca** toplu iş sözleşmesine tabi özel sektör işverenlerine ait işyerleri için **647-TL**olarak dikkate alınacaktır.

Bu düzenleme, **1/7/2023 tarihinden itibaren uygulanmak üzere**, 15/7/2023 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

- **Diğer Yatırım Fonlarından Elde Ettikleri Gelirlere Yönelik Sağlanan İstisnanın Kaldırılması**

Kanununun 19. maddesiyle Kurumlar Vergisi Kanununun (KVK) istisnalara ilişkin 5. maddesinin ilk fıkrasının (a) bendinin (3) numaralı alt bendine yapılan ilave ile kurumların “tam mükellefiyete tabi **girişim sermayesi yatırım fonlarının katılma paylarının Vergi Usul Kanunu’nun 279. maddesi kapsamında değerlendirilmesinden**” kaynaklanan değer artış kazançları kurumlar vergisi istisnası kapsamına alınmıştır.

Yine aynı kanun maddesiyle, KVK’nun istisnalara ilişkin 5. Maddesinin ilk fıkrasının (a) bendinin (4) ve (5) numaralı alt bentleri yürürlükten kaldırılarak, kurumların “tam mükellefiyete tabi diğer yatırım fonu katılma paylarından elde ettikleri kâr payları ile katılma paylarının fona iadesinden doğan gelirler ile bu neviden istisna kazançlarına kaynak oluşturan yatırım fonlarının katılma paylarının VUK’nun 279. maddesi kapsamında değerlendirilmesinden kaynaklanan” değer artış kazançlarına yönelik kurumlar vergisi istisnası sona erdirilmiştir.

Aynı düzenlemede, diğer (girişim sermayesi yatırım fonu katılma payları ile yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinden elde edilenler haricindeki) **yatırım fonu katılma payları ile yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinden elde edilen kâr paylarının kurumlar vergisi istisnasından yararlandırılmayacağı belirlenmiştir**.

İlgili değişiklikler 15.07.2023 tarihinden itibaren iktisap edilen yatırım fonu katılma payları için uygulanmak üzere yürürlüğe girecektir.

- **Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi**

7456 Sayılı Kanununun 1 inci maddesiyle, **15/7/2023 tarihi itibarıyla kayıt ve tescilli olan taşıtlar ile 31/12/2023 tarihine kadar ilk defa kayıt ve tescil edilecek olan taşıtlardan**, bir defaya mahsus olmak üzere, **2023 yılında tahakkuk ettirilen motorlu taşıtlar vergisi tutarı kadar ek motorlu taşıtlar vergisi alınacaktır**.

15/7/2023 tarihi itibarıyla ilgili sicillere **kayıt ve tescil edilmiş olan taşıtlara ilişkin ek motorlu taşıtlar vergisi, birinci taksiti Ağustos ayı sonuna kadar, ikinci taksiti 2023 yılının Kasım ayı sonuna kadar** olmak üzere iki eşit taksitte; **15/7/2023 tarihi ile 31/12/2023 tarihleri arasında** ilgili sicillere ilk defa kayıt ve tescil edilecek olan taşıtlara ilişkin ek motorlu taşıtlar vergisi ise bu taşıtların motorlu taşıtlar vergisi ile birlikte **peşin olarak ödenecektir**.

Ayrıca maddede, söz konusu verginin ödeme şekli ve zamanı düzenlenirken, 197 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinde yer alan istisnalar ek motorlu taşıtlar vergisi bakımından da geçerli kılınmakta ve 6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş İlinde meydana gelen depremler nedeniyle Hazine ve Maliye Bakanlığınca mücbir sebep ilan edilen yerlerde; deprem tarihi itibarıyla kayıt ve tescilli olan taşıtlar, deprem nedeniyle yıkılan veya ağır ya da orta hasarlı hale gelen binaların maliklerine ait taşıtlar, depremlerde ağır hasar görebilen duruma gelen taşıtlar ile deprem nedeniyle eşi veya birinci derece kan hısımlarından birini kaybeden mükelleflere ait taşıtlar da ek motorlu taşıtlar vergisinden istisna edilmektedir. Ek motorlu taşıtlar vergisi ile ilgili olarak maddede hüküm bulunmayan hallerde 197 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanacağı düzenlenmekte ve maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirleme hususunda Hazine ve Maliye Bakanlığına yetki verilmektedir.

- **ÖTV Oranlarının Belirlenmesine yönelik Cumhurbaşkanı'nın Yetkisi ve (I) Sayılı ÖTV Listesindeki Akaryakıt ve Diğer Ürünlere İlişkin Maktu Vergilerin Yİ-ÜFE Oranına Göre Artırımı**

Kanunun 12. maddesi ile ÖTV Kanununun 12. maddesinde yapılan değişiklikle;

- ÖTV Kanununa ekli (I) sayılı listede yer alan petrol ürünleri, LPG, doğalgaz, madeni yağlar, solventler ve diğer ürünlerde uygulanan maktu vergi tutarlarını, her bir mal itibarıyla anılan listede yer alan veya yeniden belirlenmiş sayılan en yüksek vergi tutarının beş katına kadar artırmak üzere Cumhurbaşkanı'na yetki verilmiş, ve;

- ÖTV Kanunu'na ekli (I) sayılı listede yer alan maktu vergi tutarlarının veya Cumhurbaşkanı'nca bunlara ilişkin belirlenen en son maktu vergi tutarlarının, ocak ve temmuz aylarında, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından ilan edilen yurt içi üretici fiyat endeksinde son altı ayda meydana gelen değişim oranında, bu değişimin ilanı gününden geçerli olmak üzere yeniden belirlenmiş sayılacağı düzenlenmiştir. Cumhurbaşkanı, uygulama dönemlerini gün veya ay olarak belirlemeye veya belirleyeceği mallar ve aylar itibarıyla yeniden belirlenmiş sayılan tutarların uygulanmamasına karar vermeye yetkili kılınmıştır.

- **Geri Kazanım Katılım Payı Tutarlarının Belirlenmesine ilişkin Cumhurbaşkanına Tanınan Yetki**

7456 Sayılı Kanunun 6. maddesiyle, Çevre Kanununun ek 11. maddesi çerçevesinde geri katılım kazanım paylarının belirlenmesinde, Cumhurbaşkanı yeniden değerlendirme oranında artırılarak belirlenen tutarları **iki katına kadar artırmaya veya yarısına kadar indirmeye yetkili kılınmıştır.**

- **Deprem Afetzedelerine Bağışlanacak Konutların İnşası Dolayısıyla Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşlarına Yapılan Teslim ve Hizmetler 31.12.2024 Tarihine Kadar KDV Uygulanacak KDV İstisnası**

7456 Sayılı Kanunun 9. maddesiyle Katma Değer Vergisi Kanununa eklenen Geçici Madde 44 ile, 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen depremler nedeniyle genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ile İmzalanan protokol kapsamında afetzedelere bağışlanacak konutların inşası dolayısıyla kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına yapılan teslim ve hizmetler **31 Aralık 2024 tarihine kadar KDV'nden müstesna tutulmuştur.**

Bu kapsamda yapılan teslim ve hizmetler nedeniyle yüklenilen vergilerin, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergiden indirilebilmesi, indirim yoluyla telafi edilemeyen katma değer vergilerin ise istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine iade edilmesi ön görülmüştür.

Cumhurbaşkanı, düzenlemede öngörülen 31 Aralık 2024 tarihini bir yıla kadar uzatmaya ve Hazine ve Maliye Bakanlığı istisna kapsamına girecek teslim ve hizmetleri tanımlamaya ve istisna ve iadeyle ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkili kılınmıştır.

[İlgili Kanun metnine bu bağlantı ile ulaşabilirsiniz.](#)